

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Bc. Markéta IMLAUFOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

**Název práce v českém jazyce: Člověk proti pokušení: Mefistofelské svádění
v českém dramatu 70. a 80. let 20.století**

**Název práce v anglickém jazyce: Resisting Temptation: Mephistophelian
seduction in Czech Theatrical Drama of
the 1970's and 1980's**

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Smrčka, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Markéta Imlaufová si ve své diplomové práci dala za cíl prozkoumat téma pokušení člověka zlem jako literárně dramatický motiv, kterým se svébytným způsobem inspirovaly tři dramatické texty vzniklé v 70. a 80. letech 20. st. Do centra svého zájmu umístila samotné téma pokušení (uchopuje ho za pomoci metafory *mefistofelské svádění*), které prostřednictvím zkoumaných textů vnímá jako specifický způsob, jak se vztahovat k zakotvení člověka v dobově podmíněné realitě, a snaží se analyzovat, jaké aspekty pokušení zlem v jednotlivých hrách rezonují a jakou výpověď o existenci člověka odhalují.

Výběr tématu diplomové práce v sobě skrýval jisté úskalí, neboť předmětem zkoumání se staly tři dramatické texty, které sice spojuje přibližně stejné období vzniku, ale každý vznikl v jiném literárně komunikačním proudu a každý reprezentuje odlišný inscenační typ divadla. Sjednocující metodologický přístup, který diplomantka pro svou analýzu použila je filozoficko antropologické povahy. Tento přístup má s ohledem na badatelské cíle své opodstatnění: diplomantka musela nejdříve definovat pojem pokušení, vymezit jeho relevantní historické souvislosti a ontologické a etické aspekty, teprve následně mohla vymezené pojmy a stanovená schémata aplikovat na výzkum konkrétních literárních textů. Uvedený přístup je samozřejmě při výzkumu literárních textů limitující, neboť pokud se výhradním těžištěm zájmu stane myšlenková (filozofická) rovina uměleckého díla, mohou být interpretační aspekty textové či netextové povahy buď přímo opomenuty, anebo se odsunou z centra pozornosti. Markéta Imlaufová zvolila podle mého soudu šťastné řešení, když nerezignovala na nefilozofické aspekty dramatických textů, ale naopak je dokázala organickým způsobem včleňovat do celku textu diplomové práce (jejich význam samostatně zdůraznit v 5. kapitole).

Je zjevné, že diplomantka věnovala badatelské úsilí dvěma okruhům: *faustovským* či spíše *mefistofelským* motivům v literatuře (zde vhodně navázala na

výzkum V. Justa) a dramatu 70. a 80. let 20. století. Zvláště první v prvním okruhu šla diplomantka výrazně do hloubky, a to i pokud jde o filozofické, teologické a kulturní souvislosti, což je ostatně patrné i ze seznamu odborné literatury. Drama 70. a 80. let ji v tomto ohledu spíše posloužilo instrumentálně tím, že poskytlo nosné a interpretačně podnětné texty, na kterých mohla analyzovat a definovat různé modely mefistofelského svádění, kde zlo, jehož pokoušení je člověk vystaven, je vně jedince stejně jako uvnitř, je zjevné stejně jako skryté a je opravdové stejně jako domnělé.

Za silnou stránku diplomové práce považuji systematický analytický přístup. Autorka si nejprve vymezí pojmy a interpretační nástroje, které s důslednou minuciózností následně aplikuje. Vhodně přitom užívá metaforický pojmový aparát, který koresponduje s filozoficko antropologickým charakterem práce. Za slabší stránku práce naopak považuji některá zjednodušující tvrzení týkající se historického a kulturního kontextu 70. a 80. let. (např. na str. 42 postavení J. Suchého a situace divadla Semafor v 70. letech), je nicméně pochopitelné, že bez podrobnějšího popisu souvislostí se nelze vyhnout povrchnějším generalizacím.

Celkově diplomovou práci považuji za velmi zdařilý badatelský počín a hodnotím ji kladně. Markéta Imlaufová dokázala interpretačně inovativním způsobem odkrýt nové souvislosti zkoumaných dramatických textů a zasadit je do myšlenkového kontextu tázání se po původu zla. Výsledný text prokázal i dostatečné jazykové kompetence diplomantky a je bez závažných gramatických chyb. Na vynikající úrovni je rovněž práce autorky s odbornou literaturou.

Práci doporučuji k obhajobě.

K diskuzi při obhajobě ponechávám tyto otázky

V diplomové práci se uvažuje o dvou motivech (principech), které se dají personifikovaně označit jako „faustovský“ a „mefistofelský“. Mohou tyto motivy existovat v literárních textech samostatně, nezávisle na sobě?

V Praze dne .....

.....

Podpis